

VEILEDER TIL LOKAL FORSKRIFT OM UTSLIPP FRA MINDRE AVLØPSANLEGG

Private avløpsanlegg

Ikke alle eiendommer har tilgang til offentlig vann- og avløpsnett. Avløpsvannet kan da renses lokalt ved hjelp av ulike renseløsninger.

Viktig å vite før du skal søke:

- Utslipp av sanitært avløpsvann er søknadspliktig jfr. forurensningsforskriften § 12-4 og lokal forskrift § 4. Søknadsplikten gjelder både for etablering av nytt utslipp (også til tett tank), vesentlig økning av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann og vesentlig endring av avløpsanlegg (rehabilitering). Felles søknadsskjema for Knutepunkt Sørlandet skal brukes. En viktig del av søknaden er nabovarsel, med 4 ukers frist.
- Det må sjekkes om tiltak er søknadspliktig i henhold til plan- og bygningsloven. I så fall må det foreligge igangsettingstillatelse før tiltaket kan igangsettes.
- Legging av ledning i sjø krever tillatelse i henhold til havne- og farvannsloven.
- Når tiltaket er ferdigstilt skal det sendes inn ferdigmelding med koordinatinnmåling kopi av serviceavtale og tinglyst erklæring (hvis aktuelt).
- Det er nødvendig med faglig bistand i prosessen.

Valg av renseløsninger

Hvilken løsning som kan velges avhenger av utslippskrav, lokale stedlige naturforhold og kostnader for etablering og drift av anlegg. Eier må ha bistand fra nøytral fagkyndig til valg av egnet renseløsning.

- **Er det stedlige grunnforhold som gjør at det kan velges infiltrasjon som renseløsninger?**
I henhold til lokal forskrift § 8 skal infiltrasjonsanlegg velges der forholdene ligger til rette for det. For å avklare om infiltrasjonsanlegg kan benyttes, må det gjennomføres grunnundersøkelser og vurdering av forurensningsmessige konsekvenser av firma med nødvendig kompetanse. Les mer om infiltrasjonsanlegg under tekniske bestemmelser
- **Er det fare for forurensning av drikkevann?**
Det må avklares om det er vannuttak/drikkevannsbrønn (eksisterende eller planlagte) i nærheten av området hvor det vurderes å etablere utslipp. Avstand fra utløp av infiltrasjonsgrøft til brønn/drikkevannskilde bør minimum være 100m. Der det finnes risiko at drikkevannsinteresser kan bli berørt, skal det dokumenteres at drikkevannet ikke blir påvirket av utslippet. (tiltak, vannprøver, risikovurdering osv.)
- **Er det behov for å ta andre spesielle hensyn?**
Forurensning av badeplasser, redusert vannkvalitet i vassdrag, ulemper for naboer (lukt, støy fra renseanlegget osv.) er eksempler på problemer som oppstår som følge av mindre avløpsanlegg.
- **Hvor bør renseanlegget/tanker plasseres?**
Det trengs tilgjengelig areal for alle komponenter tilhørende anlegget samt at det må være mulighet for adkomst til anlegget for slamtømming, drift og vedlikehold.
- **Utslippssted for avløpsvann fra renseanlegg lokaliseres slik:**
 - Utslipp til grunnen (stedlige masser): foretrukket
 - Utslipp til sjø: minst 10 meter under laveste vannstand og minst 200 meter fra allment benyttet badeplass.
 - Utslipp til ferskvann (innsjø og bekk) med helårsvannføring: minst 2 meter under laveste vannstand og minst 200 meter fra allment benyttet badeplass.
- **Er det aktuelt med felles avløpsløsning med naboer?**
En felles løsning kan i mange tilfeller være økonomisk gunstig. Dette vil ofte være tilfelle når bygningene ligger mindre enn 100-150 meter fra hverandre, samt at avløpsledninger fra hver enkelt bygning kan legges med fall ned mot et felles renseanlegg.
- **Andre begrensninger?**
Anlegget skal legges med minimum avstand til nabogrense på 4 meter, dersom ikke annet avtales med grunneier.

Godkjente private renseløsninger

1. Infiltrasjonsanlegg

Som en hovedregel skal infiltrasjonsanlegg velges der hvor dette er mulig. Det forutsetter stedlige, sandholdige jordmasser med god renssevne. Det skal alltid foretas en grunnundersøkelse av fagkyndig person/firma godkjent av kommunen, før avløpsløsning velges og søknad sendes:

- Forundersøkelse: en generell vurdering av arealet og løsmassene på anleggsstedet.
- Detaljundersøkelse: en vurdering av løsmassenes hydrauliske kapasitet, infiltrasjonskapasitet og dets egenskap som rensedium.

2. Minirensanlegg (biologisk/kjemisk rensanlegg)

I områder hvor ikke infiltrasjonsanlegg er egnet kan minirensanlegg benyttes. Minirensanlegg tilknyttet fritidsbolig tillates ikke. I mange tilfeller kreves det etterpolering av avløpsvannet fra et minirensanlegg i stedlige masser eller gjennom våtmarksfilter/filterbed

3. Filterbedanlegg (Våtmarksanlegg)

Prefabrikkert- eller plassbygd rensanlegg bestående av slamavskiller, pumpekum, vertikalstrømmende biofilter m/filtermasse, tett filterbasseng m/tilkjørt filtermasse og utløpskum.

4. Renseløsninger for gråvann

- Infiltrasjon i stedlige masser
- Biologisk filter for gråvann

5. Tett tank for svartvann

Tett tank kan i spesielle tilfeller tillattes for utslipp av svartvann i kombinasjon med en egen renseløsning for gråvann. Det tillates kun vannsparende vakuumpolett i forbindelse med tett tank.

Anleggseiers ansvar

Anleggseier er ansvarlig for å overholde krav og vilkår som stilles i utslippstillatelse:

- Anleggseier er ansvarlig for å kjenne til hvordan anlegget skal driftes for at anlegget skal fungere forskriftsmessig.
- Kjenne til og overholde punktene i utslippstillatelsen i forbindelse med overvåking, oppfølging og dokumentasjon av rensanlegget
- Anleggseier er selv ansvarlig for at rensanlegget ikke tilføres avløpsvann som i mengde eller sammensetning er i strid med dimensjoneringskriteriene for anlegget.
- Gi servicefirma adgang til anlegget for nødvendig service. Sørg for at det alltid er god adkomst for slamtømming.
- Dersom anleggseier selger eiendommen som anlegget ligger på, eller overfører eierrettighetene til anlegget til andre, skal alle plikter og rettigheter følge drifts- og serviceavtale overføres til ny eier.
- Sørg for å oppbevare relevant dokumentasjon om anlegget. Kommunen kan spørre etter dokumentasjon i forbindelse med tilsyn på anlegget.

Det henvises til:

Lokal forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lign. (vedlegg 1: soneinndeling, vedlegg 2: tekniske bestemmelser, vedlegg 3: søknadskjema)

VA-miljøblad nr. 48: Slamavskiller VA-miljøblad nr. 59 Lukkede infiltrasjonsanlegg

VA-miljøblad nr. 49 Våtmarksfilter VA-miljøblad nr. 60 Biologiske filtre for gråvann

VA-miljøblad nr. 50: Minirensanlegg

VA-miljøblad nr. 100: Valg av avløpsløsning

Norsk vann-rapport 178-2010 – Grunnundersøkelser for infiltrasjon – Mindre avløpsanlegg.

Nyttig informasjon: www.avlop.no, www.miljokommune.no